

..... [p1].....

explicatie¹

als het mogelyk is heer cozyn² zet toch dien brief³ in uw gazette zondag, uwe lezers en lezeressen van ontrent St Catharine zullen niet weten van waer het komt het geen ik u schryf is al de waerheid die missionarissen gy moogt gy wel weten het is M^r de hane onderpastoor van St Maertens te Yper en M^r van den Berghe [onderpastoor] van Meulebeke

zet toch ten minsten dat eerste raedsel in uwe gazette geheel de antwoord bestaet in het wordeken niet die gy in de vraeg vind. van het 2de raedsel den haen van Petrus. het 3de de molenzeilen

veel complementen van uwe tanten⁴ van Heule zy hebben my van uwetwege gezeid als ik schryf dat gy zult

..... [p2].....

komen ik heb wonder als het zal waer zyn

Ik twyfel niet aen uwen Broeder Joseph dezen zal komen ik heb wonder als gy zoud durven

Gy moogt naer geene fouten zien als ik schryf ik schryf 's avonds en met haest en als het u algelyk aenstaet gy moet het maer zeggen. als gy my spreek in het kamerke⁵ ik zal het altyd weten want ik lees uwe gazette als zy vers en nieuw is

.....

- 1 Gezelle reageert op de bijvoegde raadsels in 'Myn Spreekkamerke' van 't Jaer 30: 2 (02/09/1865), p.4: "N. v. St. C. Ik dank God dat ik zulke n. hebbe; uit het v. n° 1 en worde ik niet wys, 'k zal komen gelyk dien dief daer, ge w. wel?'".
- 2 Guido Gezelle was een achterneef van Catherine De Kyvere. Haar grootmoeder Ludovica Meurisse was de zuster van Anna-Theresia Meurisse, grootmoeder van Guido Gezelle langs vaderskant. Er was een nauw contact tussen beide families. Volgens een mondelinge overlevering in de familie zou Gezelles vader Pier-Jan in zijn jeugd enkele maanden ondergedoken zijn bij "Kyvers" om dienst in het Napeolontische leger te vermijden.
- 3 Lezersbrief ter publicatie in bijlage gevoegd (zie verder). Die werd door Guido Gezelle aan de drukker doorgegeven en is enkel in publicatievorm beschikbaar.
- 4 Gezelles vader Pieter-Jan was afkomstig van Heule. Verschillende familieleden waren er blijven wonen, zoals zijn zusters Maria Josepha en Maria Constantia. Catherine Dekyveres vader Pieter was een neef van hen.
- 5 Verwijzing naar de rubriek 'Myn Spreekkamerke' achterin 't Jaer 30, waarin Gezelle zijn correspondenten korte persoonlijke berichten stuurde.

hier is een franc voor onze H Vader van de Meesteressen van H Cath om de gratie van den Jubilé⁶ wel te bewaren⁷
 het raedsel⁸ die gy geeft is my gemakkelyk want wy zyn met dry gezusters en hebben elk eenen Broeder en 't
 is presies elk een gelyken

schryf ik leelyk gy kunt ook leelyk schryven

Uwe toegenegen

Nichte van St Catharine

Catharine de Kyvere

Heule 27 Augusty - 65

..... [p3] .....

Mynheer van 't Jaer 30,⁹

Men spreekt dikwyls, in de gazetten, van groote steden en provincien, maer ik ga u van het nederig dorp van
 Sinte Catharine spreken, gelegen tusschen Cuerne, Heule en Lendeledede; 't is u misschien onbekend gebleven,
 maer 't mag gekend zyn om zyne schoone ligginge, en het geloove van zyne inwoonders. Wy hebben daer een
 zeker bewys van in den jubilé¹⁰ die, begonnen op den 20sten dezer maend, nu gesloten is. Het schynt dat zyne

.....

6 Heilig Jaer ingesteld door paus Paus Pius IX, naar aanleiding van het afsluiten van het Eerste Vaticaans Concilie Quanta Cura (08/12/1864). Hierbij werd een jubileumaflaat verleend bij door het bisdom goedgekeurde vieringen.

7 De rubriek 'God zal 't u loonen!' in 't Jaer 30:2 (02/09/1865) vermeldt deze gift: "Voor onzen Heiligen Vader den Paus Pius IX. Van de meesteressen van Sinte Catherine, om de gratie van den jubilé wel te bewaren, 1 fr."

8 Reactie op het raedsel in 't Jaer 30: 2 (26/08/1865), p.4 "Vader Jacob ha' 12 zonen, ieder zoon had 1 zuster, met hoevelen waren ze?" Gezelle reageert in 't Jaer 30:2 (02/09/1865), p.4: "Ze waren met 13 zonder vader en moeder. Wel geraèn (...); N. v. St. C; (...)"

9 De locatie van dit stuk van de originele brief is onbekend. De brief is enkel in gepubliceerde versie beschikbaar. Het ontbrekende stuk van de brief verscheen als: Brievenpost van 't Jaer 30. In: 't Jaer 30: 2 (02/09/1865), p.3. In hetzelfde nummer ook een bericht in het spreekkamerke: "N. v. St. C. Ik dank God dat ik zulke n. hebbe; uit het r. n° 1 en worde ik niet wys, 'k zal komen gelyk dien dief daer, ge w. wel?" De rubriek God zal 't u loonen! vermeldt een gift: "Voor onzen Heiligen Vader den Paus Pius IX. Van de meesteressen van Sinte Catherine, om de gratie van den jubilé wel te bewaren, 1 fr."

10 Waarschijnlijk een lokale activiteit in het kader van Heilig Jaer ingesteld door paus Paus Pius IX, naar aanleiding van het afsluiten van het Eerste Vaticaans Concilie Quanta Cura (08/12/1864). Hierbij werd een jubileumaflaat verleend bij door het bisdom goedgekeurde vieringen.

---

hoogwaardigheid een byzonder ooge gehad heeft op Sinte Catharine, want hy heeft daer twee missionarissen, gezonden, 't en waren geene kleene! 't zyn veel jubelen gepredikt in groote steden, maer weinig door zulke mannen, zy hebben hunne pligt gekweten met eenen onvermoeibaren yver en hebben het volk van alle kanten doen komen gestroomd, zoodanig dat de kerke opgepropt en zoo vol was als een ei. De missionarissen zyn vertrokken vol troost, om den yver der inwoonders, en in de hope dat een zoo schoone jubilé groote vruchten zal dragen. Ja 't is te verhopē dat deze inwoonders, versterkt door de gratie en geleid door die zoo schoone onderwyzingen, zullen beantwoorden door een nieuw stichtend leven, en nu besonderlyk hebben ze daertoe de gelegenheid, immers de kermesse valt op dezen eersten zondag van September. Zy zullen zeker wel de dagen van den jubilé onthouden en men zal van geene wanorders of misbruiken te klagen hebben, die maer al te veel op zulke dagen plaetse en grypen. Maer, God Zy geloofd en gedankt! het gemeente waervan ik spreke is van over ouds eendragtig en blygeestig volk, de dagen van verzet brengen zy in eenvoudig vermaek over; tot voorbeeld, het verleden jaer, in eene companie waer ze met vier-end-zestigen waren en heeft er geen stoornesse hoegenaemd plaetse gehad, maer waren al te samen geestig en eendragtig. Nu, heeft er nog op verleden jaren iets onvolmaekt geweest, de jubilé zal het van de jare beletten.

Men zegt dat een van de predikanten eerst van al geprobeerd heeft, of het klankberd van den predikstoel, van boven hooge genoeg was, om daer onder te kunnen staen, zonder te genaken.

Ik heb de eer u te groeten,

uwe N. V. S. C.¹¹

.....

11 Afkorting voor 'Nichte Van Sinte Catharine'. De briefschrijfster was een achternicht van Guido Gezelle.

Briefbeschrijving

Verzender	de Kyvere, Catherine
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	27/08/1865
Verzendingsplaats	Heule (Kortrijk)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens; Catherine De Kyvere is de achternicht van Guido Gezelle: signering in 't Jaer 30: uwe N.V.S.C. = uwe Nicht Van Sint Catherine (=Heule)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens; Catherine De Kyvere is de achternicht van Guido Gezelle: signering in 't Jaer 30: uwe N.V.S.C. = uwe Nicht Van Sint Catherine (=Heule)
Gepubliceerd in	ontbrekende stuk van de brief verscheen in : Brievenpost van 't Jaer 30. - uit : 't Jaer 30, 02/09/1865

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 enkel vel, 211 mm x 135 mm papier, wit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	onvolledig : vorige vel ontbreekt
Vormelijke bijzonderheden	papiermerk: Bath
Toevoegingen	op zijde 1 bovenaan: 65 ?// zie Jaer 30 (potlood, schuin, hand P.A.); idem: 68 (inkt, schuin)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief

ID Gezellearchief	7537
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.13898

Inhoud

Incipit	als het mogelyk is heer cozyn zet toch
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	27/08/1865, Heule, Catherine de Kyvere aan [Guido Gezelle]
Editeur	Koen Calis; Publicatie
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2024

Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
